

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN-2019-1006

20.12.2019

### Gjensidige Forsikring ASA

### Bygning - innbo (kombinert)

Isdannelse på naust – plutselig skade?

Sikrede meldte den 3.8.18 om vannskade på naust. Selskapet rekvirerte skadefirma som besiktiget skaden den 7.8.19. Av undersøkelsene fremkom at kommunen hadde gravet en grøft overfor naustet som hadde ført til at vann ble ledet rett inn i naustet. Vannet hadde deretter fryst til is og isen hadde skjøvet hele naustet nedover mot havet. Sikrede opplyste at isen hadde kommet hver vinter siden 2012. Selskapet avsto dekning da skaden ikke var oppstått plutselig men over tid. Sikrede anførte at isdannelsen hadde oppstått plutselig. Videre at skaden var påført av kommunen. Nemnda kom til at det ikke var dokumentert en dekningsmessig skade.

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav på erstatning for skade pga. isdannelse på naust.

Iht. forsikringsbeviset omfatter sikredes bygningsforsikring følgende:

Plutselig og uforutsett skade ved:  
- Vannskader

Sikrede meldte den 3.8.18 om vannskade på naust med skadedato den 28.2.18. Selskapet rekvirerte et skadefirma for befaring av skaden den 7.8.19. Skaderapporten sier følgende om skadeårsaken:

Kommunen har gravet en grøft ovenfor huset som har samlet vann da leder vann rett inn i naustet over leirgrunn. og inn i naustet.. isen skyver hele naustet nedover mot havet. Er enda en naust rett ved siden av som har lignende skader (annet selskap/kunde). På Tegning: Vann og is kommer opp i midten av naustet (1) over leirgrunnen (2) og skyver hele bygget nedover i fjæra. Vann kommer fra grøft ovenfor huset (3). Vann fra oversiden av vei (5) kommer ned i grøft (4). Spylørør (6) til kum midt på vei, lite eller ingen vannføring fra denne. Nyanlagt privat traktorvei (7) og ny grøft (9) med avrenning fra oversiden av veien (8). Alt dette fører til at byggene nedenfor blir påført skade.

Selskapet ønsket ytterligere informasjon om hvordan vannstrømningen var oppstått, herunder om oppbygging av isen skyldtes en konkret hendelse eller om setningsskadene var skjedd over tid. Til dette svarte takstmann:

I samtale med Ft har jeg spurt om hvor lenge isen har vært der og om han har gjort noen tiltak for å forhindre dette: Isen har kommet hver vinter siden 2012. Isen fryser på nederst og pakker seg på oppover. FT har ikke gjort noen tiltak siden da fordi han vurderer at det ikke har noen hensikt før årsaken til vannet blir utbedret (dvs vannet kommer inn over leira og kommer frem midt inni naustet) Grøfta kan lages dypere og/eller steinsettes osv.

Selskapet avsto sikredes krav i brev av 15.1.19 under henvisning til at skaden ikke skyldes en plutselig eller uforutsett hendelse fordi oppbygging av isen hadde pågått over en lenger periode og tilbake til 2012.

Sikrede påklaget selskapets avslag den 28.1.19 og viste til at skaden ble meldt umiddelbart etter at sikrede forsto at dette kunne være en forsikringssak, og at han i flere år og helt siden gravearbeidene ble utført, hadde rettet henvendelser til kommunen men fremdeles ikke fått noen avklaring.

Selskapet vurderte saken på nytt med fagansvarlig, men opprettholdt sitt standpunkt om at skaden var oppstått over tid. Sikrede tok på nytt kontakt med selskapet den 23.4.19 og redegjorde nærmere for tidsforløpet og tiltak tilknyttet skaden. Selskapet opprettholdt tidligere avslag.

**Sikrede** krever dekning for isdannelsen og anfører at han ble oppmerksom på isdannelser i naustet første gang vinteren 2016. Dette var både plutselig og uforutsett. På tidspunktet kunne ikke sikrede vite hva isdannelsen skyldtes. Det eneste han visste var at det var gjort gravearbeid på oversiden av naustet i 2012/2013 i forbindelse med kommunal vannledning. I etterkant av selskapets avslag har sikrede av en nabo blitt oppmerksom på at det i 2014/2015 ble etablert en grøft i skillet mellom to bruksnumre for å trekke ut vann fra en inspeksjonskum rett ovenfor sikredes naust. Dette er den direkte årsaken til skadene.

**Selskapet** avviser ansvar og anfører at skaden ikke har inntruffet plutselig og uforutsett. Formuleringen betyr at skaden må inntreffe ved en konkret hendelse og ikke utvikle seg over tid. Kravet om "plutselig" referer seg til "skaden". Det spiller derfor ingen rolle om skadeårsaken utvikler seg over tid. I denne saken har skadeutviklingen pågått over en lang periode, og skaden på naustet bærer også preg av dette. Skaden er derfor unntatt dekning.

#### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skaden på naustet.

Sikredes forsikring omfatter bl.a.:

Plutselig og uforutsett skade ved:  
- Vannskader

Taksten har følgende omtale av skaden:

Kommunen har gravet en grøft ovenfor huset som har samlet vann da leder vann rett inn i naustet over leirgrunn. og inn i naustet.. isen skyver hele naustet nedover mot havet. Er enda en naust rett ved siden av som har lignende skader (annet selskap/kunde). På Tegning: Vann og is kommer opp i midten av naustet (1) over leirgrunnen (2) og skyver hele bygget nedover i fjæra. Vann kommer fra grøft ovenfor huset (3). Vann fra oversiden av vei (5) kommer ned i grøft (4). Spylerør (6) til kum midt på vei, lite eller ingen vannføring fra denne. Nyanlagt privat traktorvei (7) og ny grøft (9) med avrenning fra oversiden av veien (8). Alt dette fører til at byggene nedenfor blir påført skade.

Nemnda forstår dette slik at isdannelsen har ført til skader på naustet ved at vann og is kommer opp i midten av naustet og skyver hele bygget nedover i fjæra, og at både isdannelsen og skadekonsekvensene på bygget har utviklet seg over tid.

Ut fra dette har både årsaken (isdannelsen) og skaden (forskyvningen av bygget) utviklet seg over tid. Forsikringen stiller krav til at skaden må inntreffe plutselig. Begrepet plutselig betyr at skaden må utvikle seg raskt i motsetning til over tid, men sier ikke hvor lang tid som skal til før man er utenfor begrepet. I nemndspraksis har man lagt til grunn at formuleringen "plutselig skade" unntar skader som utvikler seg over mer tid enn ca. 12 timer. Med en slik forståelse, er skaden ikke "plutselig".

Nemnda peker imidlertid på at saken illustrerer at kravet om plutselig skade kan være vanskelig, jf. Wilhelmsen, Forsikringsproduktet i skadeforsikring, Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett, 2019 nr. 3-4 s. 161 flg. På s. 167–168. Begrepet skade betyr ifølge nemndspraksis negativ fysisk påvirkning på en gjenstand. Hvis man ser skaden som et forsikringstilfelle hvor de

farer forsikringen omfatter materialiserer seg og utløser selskapets ansvar, jf. Selmer, Forsikringsrett 1982 s. 224 og Bull, Forsikringsrett, 2010, s. 206, er det nærliggende å legge til grunn at materialiseringen i form av en negativ fysisk innvirkning skjer på et gitt tidspunkt. I så fall kan det anføres at det innledende skadetidspunktet er "plutselig", og at en senere utvikling gjelder skadens omfang, ikke om det er inntruffet en skade. En annen sak er at det kan være vanskelig å tidfeste akkurat når f.eks. isdannelse medfører at en bygningsstruktur forskyver seg eller en material- eller konstruksjonsfeil fører til sprekker. En skadeårsak eller skadelig påvirkning kan derimot utvikle seg over tid – f.eks. bevegelser i grunnen, slitasje, fuktighet, korrosjon og her; isdannelse. Nemnda antar at det selskapene i første rekke ønsker å ramme er situasjoner hvor den bakenforliggende påvirkningen utvikler seg over tid, og at bruken av ordet "plutselig skade" derfor i tilfeller som den aktuelle saken vil kunne fremstå som misvisende.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Roy Johansen (selskapsrepresentant), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).*